

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/1052/ 3 /2019.

Szaniszló Csaba úr részére,

kmt+request-12517-26a94392@kimittud.org

Tisztelt Uram!

„Közérdekű adat közérdekű adat igénylés – Szakértői véleménnyel kapcsolatos adat és tájékoztatási igény” tárgyú, 2019. március 26. napján kelt, elektronikus úton megküldött megkeresésével kapcsolatban – az Ön által feltett kérdéseket is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdése alapján „az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse”.

Az Infotv. 3. § 5. pontja szerint „közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat”.

Az Infotv. 3. § 6. pontja alapján „közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli”.

Tájékoztatom, hogy az Ön által feltett kérdések a fentiek alapján nem az Igazságügyi Minisztérium, mint igazságügyi szakértői névjegyzéket vezető hatóság kezelésében lévő közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokra vonatkoznak, hanem kérdéseiben jogszabályok, illetve egyes jogszabályhelyek értelmezéséről kért tájékoztatást. Ezzel kapcsolatosan engedje meg, hogy felhívjam a figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára tekintettel az Igazságügyi Minisztériumnak a jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott állásfoglalásai nem kötelező erejűek, hanem tájékoztató jellegűek, azok az egyedi ügyben eljáró bíróságokat, hatóságokat, illetve a szakértőket nem kötik.

Fentiek figyelembe vételével a megkeresésében foglaltakkal összefüggésben – az Ön által feltett kérdéseket is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom:

1. **„Kérem, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre hogy az igazságügyi szakértői vélemények befogadására a polgári peres (Pp.) (rPp.), közigazgatási (Ákr.) eljárásban alkalmazandóak analóg módon a Be. 197.§-ának a követelményei, mivel csakis ez a jogszabály tartalmazza és értelmezi a szakvélemények aggálymentességét, befogadhatóságát.”**

Tájékoztatom, hogy az egyes eljárási törvényekben¹ szabályozott rendelkezések – jogszabály esetleges eltérő rendelkezése hiányában – mindig az adott törvény által szabályozott eljárásban alkalmazandóak. Tehát az Ön által hivatkozott *a büntetőeljárásról* szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 197. §-ban foglalt rendelkezések a büntetőeljárásra vonatkoznak, nem pedig a polgári peres eljárásra, vagy a közigazgatási hatósági eljárásra.

Megjegyzem ugyanakkor, hogy nem csak a Be., hanem *a polgári perrendtartásról* szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) is több helyen hivatkozik az aggályos szakvéleménnyel kapcsolatos eljárási szabályokra². Az aggályos szakvélemény definícióját pedig kifejezetten meghatározza a Pp. 316. §-a.

Az eljárási törvények bizonyos rendelkezéseinek átjárhatóságáról a törvény kifejezetten rendelkezik. Erre példa *a közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény 80. § (4) bekezdése, amely szerint a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőre a polgári perrendtartás (Pp.) kirendelt szakértőre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Tájékoztatom továbbá, hogy az igazságügyi szakértői véleményre vonatkozó általános szabályokat (tartalmi és formai követelmények) az *igazságügyi szakértőkről* szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.), valamint *az igazságügyi szakértői működésről* szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet (a továbbiakban: Működési rendelet) tartalmazza. A Szaktv. és a Működési rendelet szakvéleményre vonatkozó szabályai - az egyes eljárástípusokra vonatkozó eltérő rendelkezések hiányában - valamennyi eljárásban eljáró igazságügyi szakértőre kötelezőek.

2. **„Kérem szíves tájékoztatását abban, hogy amennyiben az NSZKK van kijelölve hatóság által szakértői vizsgálat lefolytatására, akkor az intézmény vezető köteles-e ellenjegyezni a szakvéleményt? (Szaktv 48.§ 3. bek)”**

A Szaktv. 48. § (3) bekezdése szerint a társaság, az **igazságügyi szakértői intézmény** vagy az igazságügyi szakértői intézet **vezető tisztségviselője** ellenjegyzésével igazolja azt, hogy a szakvélemény a társaság, az igazságügyi szakértői intézmény vagy az igazságügyi szakértői intézet tevékenységi körében és az eljárási szabályok betartásával készült.

Tekintettel arra, hogy *a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ*ról szóló 350/2016. (XI. 18.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (a

¹ A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény,
A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény,
Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény,
A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény.

² Pp. 304. § (2) c) pont; 306. § (3) bekezdés; 307. § (1) b) és c) pont; 313. § (2) bekezdés; 314. § (2) bekezdés; 315. § (1) bekezdés; 316. §; 317. § (1) d) pont; 318. § (1) bekezdés

továbbiakban: NSZKK) igazságügyi szakértői intézmény, így a Szaktv. 48. § (3) bekezdésében foglaltak irányadóak az NSZKK-ra is.

Jelzem ugyanakkor, hogy az NSZKK országos lefedettségéből adódó, szerteágazó szervezeti struktúrájára tekintettel (területi intézetekre is figyelemmel) a szakvélemények ellenjegyzése nem egy személyben (főigazgató) összpontosul. Az NSZKK esetében ezért a szakvélemény ellenjegyzésével kapcsolatos részletszabályokat – az NSZKK honlapján is elérhető – a *Nemzeti Szakértői és Kutató Központ ideiglenes Szervezeti és Működési Szabályzatáról* szóló 26/2017. (VI.01.) NSZKK főigazgatói intézkedés 1. mellékletének V. fejezet 6. pont (Szakvélemény ellenjegyzése) 41. és 42. alpontja tartalmazza, amely szerint:

„41. A szakvélemény Szaktv. 48. § (3) bekezdésében megfogalmazott ellenjegyzése szempontjából vezető tisztségviselőnek a főigazgató, a szakértői főigazgató-helyettesek, a szakmai intézetek igazgatói, a szakmai intézetek osztályvezetői, a szakértői igazgatóságok önálló osztályvezetői, valamint a területi intézetek vezetői minősülnek.

42. A szakértők által készített szakértői vélemény ellenjegyzési jogát a 41. pontban foglaltak alapján a főigazgató, a szakértői főigazgató-helyettesek, az igazgatók, a szakmai intézetek és a szakértői igazgatóságok osztályvezetői, valamint a területi intézetek vezetői gyakorolják a következők szerint

a) a főigazgató igazságügyi szakértői véleményét a bünyügyi szakértői főigazgatóhelyettes jegyzi ellen;

b) a főigazgató-helyettes igazságügyi szakértői szakvéleményét a főigazgató jegyzi ellen;

c) az igazgató és a szakértői igazgatóság önálló osztályvezetője által készített igazságügyi szakértői szakvéleményt a felettes főigazgató-helyettes jegyzi ellen;

d) a szakmai intézet osztályvezetője által készített igazságügyi szakértői szakvéleményt a szakmai intézet igazgatója jegyzi ellen;

e) a területi intézet vezetőjének igazságügyi szakértői szakvéleményét a szakmai intézet igazgatója jegyzi ellen;

f) a szakmai intézet osztályvezetője és a szakmailag azonos kompetenciával rendelkező területi intézet vezetője a szakmai intézet ügyrendjében meghatározottak szerint jegyezhet ellen;

g) a szakmai intézet igazgatója – amennyiben területi intézet vezetője is egyben – által készített igazságügyi szakértői szakvéleményt a főigazgató jegyzi ellen;

h) a területi intézet vezetője jegyzi ellen az irányítása alá tartozó területi intézetben foglalkoztatott igazságügyi szakértő által készített igazságügyi szakértői szakvéleményt.”

3. „Amennyiben az intézményvezető nem ellenjegyzi a szakvéleményt, befogadható-e, törvényes-e a szakértői vélemény?”

Igazságügyi szakértői intézmény esetében a fentiek alapján kijelölt vezető tisztségviselő ellenjegyzésének hiányában készült szakvélemény formai hibában szenved. Az ilyen szakvélemény elfogadása vagy esetlegesen aggályosnak tekintése álláspontom szerint az adott eljárás során a kirendelő mérlegelési körébe tartozik.

4. „A szakértői vélemények szakmai felülvizsgálata milyen fórumon lehetséges?”

Az igazságügyi szakértői szakvélemény „szakmai felülvizsgálata” mindig abban az eljárásban lehetséges, amelyben az alkalmazásra kerül. A Pp. esetében a 300. – 319. §-ok tartalmazzák a szakértőkre vonatkozó szabályokat. Ezek alapján a peres félnek lehetősége van a szakértőhöz kérdéseket intézni, a szakvélemény írásbeli kiegészítését kérni, szükség esetén új szakértő, végső esetben a szakértői testület kirendelését indítványozni a bíróságnál.

Továbbá az igazságügyi szakértővel szemben a Szaktv. 93. §-ában meghatározott fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja esetén fegyelmi eljárás kezdeményezhető a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamaránál.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2019. április „⁴⁵”.

dr. Sembery-Sugár Hajnalka
főosztályvezető

